

INGEZONDEN.

DE VERKLARINGEN VAN OVERLIJDEN TEN DIENSTE DER LEVENSVERZEKERING.

Amsterdam, 18 Mei 1899.

Geachte Redacteur-Gérant!

In de vergadering van de Afdeeling Amsterdam van 15 Mei l.l. zijn de „Onderwerpen” voor de Algemeene Vergadering behandeld, en o. a. aan het slot ook de vraag van het Hoofdbestuur, of het uitvoering zal geven aan de conclusiën omtrent bovenstaand onderwerp. De vergadering heeft haar afgevaardigde opgedragen voor te stellen, dit onderwerp tot een volgende vergadering uit te stellen, o. a. met het oog op de Internationale Conferentie van geneeskundige adviseurs van levensverzekering-maatschappijen, die in September a. s. te Brussel gehouden zal worden, en waar men misschien tot conclusiën zal komen, waarmede onze Maatschappij te rekenen zal hebben. Voor het geval echter dat de Algemeene Vergadering toch zou besluiten de zaak in deze vergadering te behandelen, heeft de Afdeeling op mijn voorstel haar afgevaardigde opgedragen tegen al. 3 van de vraag te stemmen.

De motieven waarmede ik dat voorstel gesteund heb, heb ik opgeschreven, en ik ben zoo vrij U vriendelijk te verzoeken ze ook onder de oogen uwer lezers te brengen.

Ik wensch aan de vergadering voor te stellen op de vraag van het Hoofdbestuur omtrent de 3de Conclusie *ontkennend* te antwoorden, en wensch daar enkele gronden voor aan te voeren.

Ik zal die gronden ontleenen aan twee geschriften sedert de laatste Algemeene Vergadering verschenen, en wel:

1°. aan het opstel van Dr. VAN GEUNS in het Jaarboekje voor 1899, uitgegeven door de Vereeniging voor Levensverzekering.

Wie dat opstel gelezen heeft zal wel begrijpen dat er het een en ander in voorkomt, waarover ik het met den geachten Schrijver niet eens ben. Ik wil daarover evenwel zwijgen, en mij bepalen tot het zakelijke.

Aan het slot spreekt de Schrijver den wensch uit, dat de Nederlandsche geneeskundigen liever dan in de leer te gaan bij de Franschen, het voorbeeld onzer Westelijke en Oostelijke naburen zullen volgen enz.

Ik heb aan dien wensch gevolg gegeven, en kennis genomen van een kleine monographie, „das Berufsgeheimnisz des Arztes” van Dr. S. PLACZEK te Berlijn, waarvan in het vorige jaar een tweede uitgave verschenen is, een werkje dat o. a. in de medicinische Deontologie van Dr. PAGEL zeer aanbevolen wordt. Ik wil U alleen op twee punten in deze monographie wijzen:

1°. op de omschrijving van hetgeen bij het beroepsgeheim als *geheim* beschouwd moet worden. Hij wijst er, o. a. zich beroepend op een uitspraak van het Duitsche Reichsgericht (van 26 Juni 1894) op, dat daartoe niet alleen gerekend moeten worden, de zaken die ons als geheim zijn toever-

trouwd, maar alle waarnemingen, wier bekend worden niet in het belang van de betrokken persoon, maar veeleer in staat is om zijn eer, zijn aanzien of zijn familie-verhoudingen te verminderen of te schaden. Omdat dit nu vooraf altijd moeielijk, zoo niet onmogelijk te voorzien is, komt hij tot het besluit „dass der Arzt immer weiser handeln wird wenn er die Befugniss zur „Mittheilung auf das Aüsserste einschränkt, und wenn er Alles was zu „seiner beruflichen Beobachtung gelangt, als anvertraut betrachtet”.

Dat komt tamelijk wel op hetzelfde neer als de woorden van BROUARDEL: „Tout ce qu'il aura vu, entendu ou compris”.

Het tweede punt uit de monographie van PLACZEK waarop ik wijzen wil is zijn standpunt ten opzichte van het geven van verklaringen van de oorzaak van den dood aan levensverzekering-maatschappijen. Hij zegt daaromtrent het volgende op blz. 107.

Sehr einleuchtend erscheinen mir die beiden Beweggründe, welche ROCHER zur Verweigerung eines derartigen Attestes bestimmen: Entweder stellen sie das Attest nur aus, wenn es günstig lautet, dann wird jedesmal Ihre Weigerung in dem Verstorbenen ungünstigsten Sinne gedeutet werden; oder Sie geben es stets, selbst wenn es das Interesse desjenigen schädigt, der Sie darum anging, dann erzielen Sie eine diametral entgegengesetzte Wirkung, als Ihr Klient erhoffte.

Die Ansicht ROCHER's die Weigerung des Arztes müsse in einem dem Interessenten ungünstigen Sinne gedeutet werden, wenn der Arzt in seinem Handeln keine einheitliche Norm befolgt, dürfte nicht ganz zutreffen, denn, wie niederländische Autoren mit Recht betonen, weiss ja die Lebensversicherung nicht, ob die Weigerung seitens eines Arztes erfolgte, der im besonderen Falle ein Attest gieft. Hiergegen führt GUYE mit Recht ins Feld, dass, würde eine solche Gepflogenheit des Arztes dem Publikum bekannt, sie dieses dazu führen könnte, zur Erringung materiellen Vorteils wichtige Thatsachen dem Arzte zu verbergen, Thatsachen deren schnelle Kundgebung, beispielsweise im Vergiftungsfalle, die Rettung eines Kranken ermöglichen könnte. GUYE volgt daher, obwohl er niet das levhaftte Interesse der Lebensversicherungen an andersartiger Regelung verkennt, der ausnahmslosen Regel BROUARDEL's: „Le secret médical est absolu ou il n'est pas”.

Verlangt auch das Streben der Lebensversicherungen von seiten des Arztes weitgehendste Förderung, so gebietet doch die Würde des ärztlichen Standes strikteste Erfüllung der Berufsgeheimnispflicht.

Men ziet, dat hij zich volkomen op hetzelfde standpunt plaatst als BROUARDEL en de Société de médecine légale te Parijs, en daaruit blijkt dat de toestand in Duitschland al ongeveer dezelfde is als in Frankrijk en als hier, dat namelijk de medici in theorie verklaren, dat zij de verklaringen niet geven, en dat velen toch, in de praktijk om hun cliënten geen schade of moeielijkheid te berokkenen, de verklaringen wel geven.

Van waar nu die strijd tusschen zeggen en doen? Eenvoudig daarvandaan, dat men met de levensverzekering-maatschappijen nog niet tot overeenkomst gekomen is omtrent de voorwaarden waarop de medici de gewenschte verklaringen zullen kunnen geven zonder met hun beroepsgeheim, en dus met de wet, in conflict te komen.

Wat mij betreft, ik heb dat zeer betreurd. Ik ben sedert vele jaren een groot vriend en voorstander van de levensverzekering, al zou men dat uit sommige woorden van Dr. VAN GEUNS niet opmaken. Ik heb voor twee jaar, zooals Dr. VAN GEUNS op blz. 24 zeer juist citeert, een voorstel gedaan, dat naar mijn oordeel een stap kon zijn om te komen tot de gewenschte overeenstemming. Ik heb toen gezegd, de Maatschappijen zouden drie dingen moeten doen: 1°. formulieren voor de oorzaak van overlijden samenstellen, waarin de oorzaken van den dood in rubrieken verdeeld worden; 2°. zij zouden daarbij uitdrukkelijk moeten vermelden, dat zij geen opgave vragen van zaken, welker openbaring de huisarts zou achten in strijd te zijn met zijn beroepsgeheim, en 3°. zij zouden duidelijk moeten aangeven, in welke gevallen van zelfmoord zij wel, en in welke zij niet de verzekerde som uitbetalen.

Volgens enkele radicale voorstanders van het „secret absolu” ben ik misschien met dat voorstel reeds te ver gegaan. Althans Dr. VAN GEUNS verklaart met genoegen geconstateerd te hebben, dat ik het standpunt van het secret absolu heb verlaten. Toch hebben, zooveel ik gezien heb, noch Dr. VAN GEUNS, noch de vertegenwoordigers der levensverzekering, noch de Commissie die in het vorige jaar zich met de vraag heeft beziggehouden, mijn voorstellen een nadere overweging waard geoordeeld.

Of, hebben zij ze gekeurd en te licht bevonden? Met andere woorden, meent men dat de levensverzekerders zich daarmede niet kunnen tevreden stellen?

Dan zou er nog een uitweg zijn, die mij dezer dagen door een geacht ambtgenoot aan de hand gedaan werd, wien ik gaarne, indien hij het wenscht de eer van dat nieuwe denkbeeld wil laten, en dat is, men vrage een wijziging van de geneeskundige wetten, en wel om in den geneeskundigen eed bij de restricties die er reeds ingevoegd zijn om de verklaringen als getuige of deskundige in rechten mogelijk te maken, nog een uitzondering te voegen „voor het geven van verklaring omtrent de oorzaak van den dood ten bate „van levensverzekering-maatschappijen, wanneer de overledene bij zijn leven „daartoe de toestemming gegeven heeft”.

Van harte hoop ik, dat men op de een of andere wijze tot overeenstemming komen zal, maar, zooals de toestand nu is, is hij onveranderd dezelfde als in 1888 en in 1897, en komt het mij voor dat de vraag niet anders dan ontkenkend kan beantwoord worden.

GUYE.

Middelburg, 4 Mei 1899.

Door het Hoofdbestuur worden ter behandeling in de eerstvolgende Algemeene Vergadering een tweetal wijzigingen in de *statuten* voorgesteld die mij van groot belang toeschijnen en daarom wel eens ernstig mogen worden gewikt.

In de eerste plaats bedoel ik het nieuw artikel 30; waarbij aan de leden der Algemeene Afdeeling die f 3.50 contributie betalen meer rechten worden toegekend dan aan de leden eener Afdeeling, die boven de algemeene con-